

07-11-2011

Sagsnr.
2011-153300
Dokumentnr.
2011-788586

Bilag 1

Teknik- og Miljøudvalgets udfyldte handleplaner for nedenstående indsatsområder i Sundhedspolitikken ”Længe leve København”.

Spør 1 - Mere Liv – Bedre Byliv

1a. Fortsætte udbyggelsen af et sammenhængende netværk af gåruter, grønne cykelruter på tværs af byen og cykelsuperstier til omegnskommunerne

1b. Flytte københavnernes korte bilture til cykling gennem målrettede indsatser og oplysning i forbindelse med metrobyggeriet

1c. Sørge for at børn og unge har sikre gå- og cykelruter til skole og fritidsaktiviteter

2a. Etablere flere bevægelsesfremmende byrumsprojekter, herunder lommeparker, bevægelsesrum og legepladser til både børn og voksne, særligt i områder med langt til grønne arealer

4a. Mindske den trafikrelaterede luftforurening ved at fremme grøn mobilitet

Spør 3 - Mere lighed i sundhed

11a. Kortlægge de eksisterende indsatser i bydelene Amager, Nørrebro/Bispebjerg og Vesterbro/Kongens Enghave med særligt fokus på kultur og fritidstilbud, idrætstilbud samt tilbud, der understøtter beskæftigelses-, integrations-, social- og sundhedsområdet (SUF er ansvarlig, TMF er bidragsyder)

11d. Indtænke muligheder for fysisk aktivitet og bevægelse i udenomsarealerne ved almennyttigt boligbyggeri

11e. Etablere flere faciliteter til idræt samt flere bevægelsesfremmende byrum i bydelene Amager, Nørrebro/Bispebjerg og Vesterbro/Kongens Enghave (TMF er ansvarlig for bevægelsesfremmende byrum og KFF for idrætsfaciliteter).

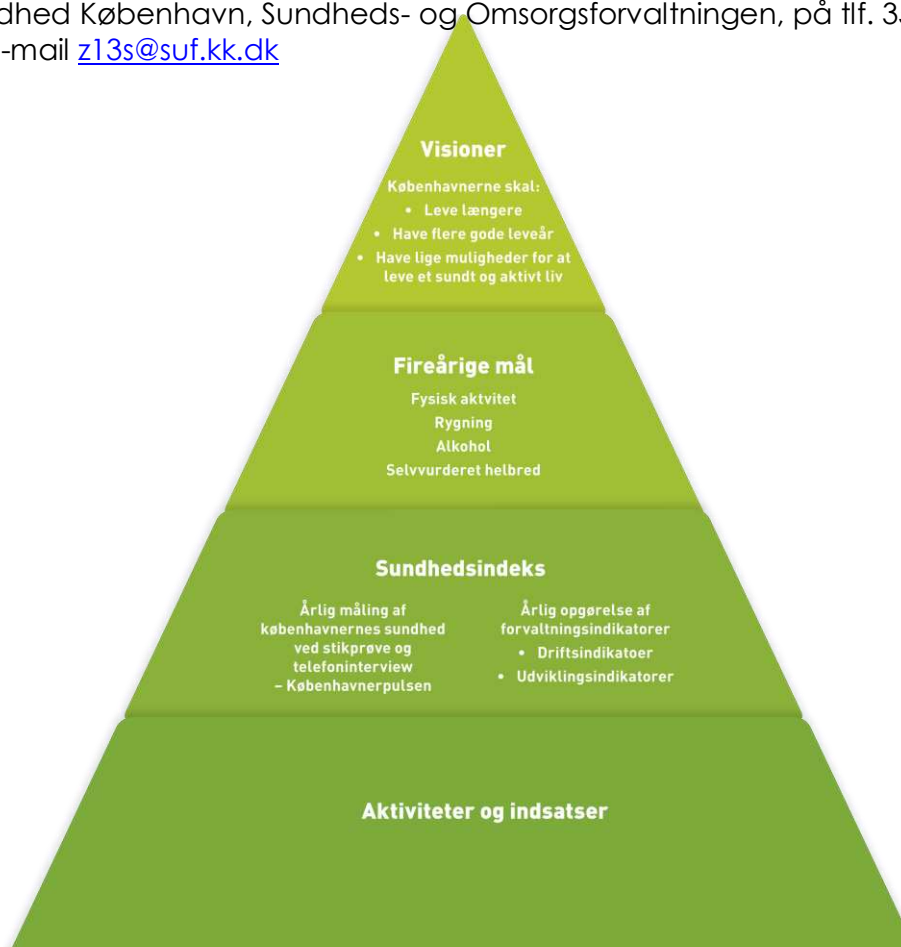
Teknik- og Miljøudvalgets handleplan for Sundhedspolitikken 2011-14

Sundhedspolitik 2011-14 'Længe Leve København' er inddelt i fire spor, der tilsammen indeholder en række kritiske aktiviteter, som er vigtige for at nå politikken 4-årige mål indenfor fysisk aktivitet, rygning, alkohol og selv vurderet helbred. For at måle udviklingen i de kritiske aktiviteter er der opstillet en række forvaltningsindikatorer, som opgøres en gang årligt i et sundhedsindeks. Nedenstående figur illustrerer sundhedspolitikken målhierarki.

Hver af de kritiske aktiviteter rummer en række konkrete indsatser, som skal bidrage til at forbedre københavnernes sundhed. Der er i alt 47 indsatser i Sundhedspolitikken. Teknik- og Miljøudvalget har en andel i 8 indsatser, som fremgår af oversigten på næste side. Sundheds- og Omsorgsforvaltningen har udarbejdet en skabelon for udvalgenes tilbagemelding for hver af indsatserne, som tilsammen udgør Teknik- og Miljøudvalgets handleplan.

Der er etableret et samarbejde omkring en del af indsatserne i sundhedspolitikken, mens andre er i en opstartsfasen. Nogle af indsatserne involverer flere forvaltninger. Ved de tværgående indsatser er det anført i skabelonen hvilken forvaltning der er ansvarlig for indsatsen, og hvem der er bidragsyder. Den ansvarlige forvaltning sikrer, at udfyldelse af skabelonen for den enkelte indsats sker i koordinering med bidragsydende forvaltning.

Spørgsmål vedr. handleplanen kan rettes til Specialkonsulent Melissa Holmes, Folkesundhed København, Sundheds- og Omsorgsforvaltningen, på tlf. 35 30 35 61 eller e-mail z13s@suf.kk.dk

Teknik- og Miljøudvalgets indsatser i Sundhedspolitikken

4-årige mål	Spor	Kritiske aktiviteter	Indikatorer	Indsatser
Andelen af unge i 7.-9. klasse, som lever et fysisk aktivt liv, skal stige fra 23 % til 30 % (I 2011 svarer det til 500 flere)	1. Mere Liv – Bedre Byliv	Forbedre mulighederne for at gå og cykle i byen	Andelen der arbejder eller studerer i København, som tager cyklen til job eller uddannelse skal stige fra 35 % til 50 %	Fortsætte udbyggelsen af et sammenhængende netværk af gåruter, grønne cykelruter på tværs af byen og cykelsuperstier til omegnskommunene
			<i>Andelen af elever i 5. klasse, der cykler eller går til og fra skole hver eller næsten hver dag, skal stige (Indikatoren opgøres i BUF - Afventer måltal fra Københavner-barometeret)</i>	Flytte københavnernes korte bilture til cykling gennem målrettede indsatser og oplysning i forbindelse med metrobyggeriet
Andelen af voksne københavnere, som lever et fysisk aktivt liv, skal stige fra 74 % til 82 % (I 2011 svarer det til 35.000 flere)		Indrette byen til leg og bevægelse	Andelen af københavnere der er tilfredse med at bruge byens rum til udendørs motion lokalt skal stige fra 68 til 80 %	Etablere flere bevægelsesfremmende byrumsprojekter, herunder lommeparker, bevægelsesrum og legepladser til både børn og voksne, særligt i områder med langt til grønne arealer
		Skabe et byliv med renere luft	Mængden af kvælstofdioxid (NO ₂) skal falde fra 56µg/m ³ til	Mindske den trafikrelaterede luftforurening ved at fremme grøn mobilitet

Andelen af voksne københavnere med positivt selv vurderet helbred skal stige fra 85 % til 90 % (I 2011 svarer det til 10.000 flere)	3. Mere lighed i sundhed		40 µg/m ³	
		Integrere sundhed og mulighed for fysisk aktivitet i områdebaserede udviklingsprojekter, herunder boligsociale indsatser, helhedsplaner og områdefornyelser i bydele med stor ulighed i sundhed	<i>Andelen af kortuddannede, der vurderer, at deres helbred er fremragende, vældig godt eller godt, skal stige (Indikatoren opgøres i SUF - Afventer baseline og måltal fra Københavnerpuls)</i>	Kortlægge de eksisterende indsatser i bydelene Amager, Nørrebro/ Bispebjerg og Vesterbro/Kongens Enghave med særligt fokus på kultur og fritidstilbud, idrætstilbud samt tilbud, der understøtter beskæftigelsesintegrations-, social- og sundhedsområder
				Indtænke muligheder for fysisk aktivitet og bevægelse i udenomsarealer ved almennyttigt boligbyggeri
				Etablere flere faciliteter til idræt samt flere bevægelsesfremmende byrum i bydelene Amager, Nørrebro/ Bispebjerg og Vesterbro/Kongens Enghave

Indsats 1a) Fortsætte udbyggelsen af et sammenhængende netværk af gåruter, grønne cykelruter på tværs af byen og cykelsuperstier til omegnskommunene	
4-årigt mål for kritisk aktivitet	<p>Andelen af unge i 7.- 9. klasse, som lever et fysisk aktivt liv, skal stige fra 23 % til 30 % (I 2011 svarer det til 500 flere)</p> <p>Andelen af voksne københavnere som lever et fysisk aktivt liv skal stige fra 74 til 82 % (I 2011 svarer det til 35.000 flere)</p>
Kritisk aktivitet	Forbedre mulighederne for at gå og cykle i byen
Relevante indikatorer	<p>Andelen af elever i 5. klasse, der cykler eller går til og fra skole hver eller næsten hver dag, skal stige (Afventer måltal fra Københavnerbarometeret - BUF)</p> <p>Andelen der arbejder eller studerer i København, som tager cyklen til job eller uddannelse skal stige fra 35 % til 50 % (TMF)</p>
Ansvarsfordeling for indsatsen	Ansvarlig: Teknik- og Miljøforvaltningen
1. Beskrivelsen af indsatsen: <i>Beskriv indsatsen, herunder hvilke aktiviteter der igangsættes, samt om der er tale om omstilling/driftsopgave eller udvikling/projekt</i>	Omstilling/driftsopgave:
	<p>Udvikling/projekt: PLUSnet For at få flest muligt til at cykle og gå skal der være et direkte, sammenhængende og komfortabelt tilbud af cykelstier og ruter. Der udpeges jvf. København Kommunes cykelstrategi "Fra god til verdens bedste" (anbefalet af TMU 24. oktober 2011) et PLUSnet af de mest anvendte cykelstier, Cykelsuperstier og dele af de grønne cykelruter, hvor en særlig høj standard af plads og vedligehold skaber plads til, at mange cyklister kan færdes trygt og komfortabelt og i det tempo, der passer den enkelte. Dette net vil forbedre forholdene for at cykle og gå i byen, jævnfør eksempelvis cykelbroen over havnen også er en fodgængerbro.</p> <p>Der skal være et udbygget og sammenhængende net af cykelmuligheder, som består af broer, tunneller, trygge kryds samt udvidede og jævne cykelstier og -ruter, der binder byen sammen og sikrer særlig høj standard for plads, krydsninger og vedligehold, og at mange cyklister og fodgængere kan færdes trygt og komfortabelt og i det tempo, der passer den enkelte.</p> <p><i>Cykelsuperstier</i> Udviklingen af et sammenhængende netværk af Cykelsuperstier er et samarbejdsprojekt mellem 16</p>

kommuner og Region Hovedstaden. Målet er, at et samlet net af cykelpendleruter i hovedstadsområdet – kaldet Cykelsuperstier – skal bidrage til at få flere til at pendle på cykel over længere strækninger. Kendetegnet ved Cykelsuperstierne er desuden, at de anlægges og markedsføres som del af et regionalt net. I København indgår disse stier som en vigtig del af PLUSnettet.

Grønne cykelruter

Dele af de grønne cykelruter i København er en del af PLUSnettet og kan ses som et supplement til de almindelige cykelstier. Det skal være et sammenhængende net af cykel- og gangstier, der på lange strækninger løber gennem åbne, rekreative områder, fx parker og havnefronter. Ruterne skal gå uden om de trafikerede veje, som nemt og trygt kan krydses undervejs. Aktuelt er dele af Svanemølleruten, Christianshavn-ruten og Amagerruten ved at blive etableret, 3 ruter der alle indgår som del af PLUSnettet.

Grønne forløb

De grønne forløb forbinder byens grønne og blå områder. Flere af Københavns asfalterede gader skal lives op med træer og beplantning, så det bliver muligt at bevæge sig rundt mellem de grønne og blå områder uden at miste det grønne af syne. Det foreslås, at der plantes træer på en samlet strækning på 3 km. om året. De grønne forløb indgår i det overordnede PLUSnet og aktuelt vil grønt forløb blive etableret i forbindelse med anlæg af cykelstier i Njalsgade.

Forbedret stipleje i byens grønne områder

For at nå målet om at københavnerne skal blive sundere, skal der skabes rammer, der gør det sjovere og lettere at leve et sundt og aktivt liv i København. I byens parker findes 192 km stier, som bruges til løb, cykling, gang, og mange andre bevægelsesaktiviteter. En stor del af stierne er grusstier, som kræver løbende vedligeholdelse for at undgå huller, vandpytter og andre uregelmæssigheder, der i realiteten er alvorlige forhindringer for bevægelse. Stierne har brug for driftsopgradering for at kunne leve op til borgernes behov. Nogle dele af stierne er del af det overordnede PLUSnet. Der er aktuelt afsat 3,1 mio. kr. til anlæg af fast belægning i Amager Fælled.

Fodgængerruter

Ønsket er at etablere et prioriteret sammenhængende fodgængernetværk, der gør det let at komme rundt til fods med høj komfort og fremkommelighed og med varierede oplevelser på turen. Ruterne vil udgøre lokale netværk af forbindelser mellem vigtige lokale destinationer som for eksempel skoler, biblioteker og centre.

I hver bydel vil der udpeges lokale netværk af fodgængerruter. Der etableres genveje – for eksempel gennem bygninger – og "missing links" for at skabe sammenhængende ruter, hvor fodgængertrafik er

	<p>prioriteret. På hver rute vil der arbejdes med forhold som mødesteder, oplevelser, høj komfort i forhold til vedligeholdelse og renhold, fremkommelighed, tilgængelighed og motionsaktiviteter.</p> <p>Fodgængernetværket skal tænkes sammen med cykelruter og motionsstier.</p>
<p>2. Målgruppe/område: <i>Beskriv kort den målgruppe samt evt. det geografiske område indsatsen retter sig imod, samt evt. hvor mange indsatsen sigter mod at nå</i></p>	<p>Målgruppe: Borgere i København, pendlere og besøgende</p> <p>Område: Hele Københavns kommune. For de grønne forløb gælder de områder, hvor der er langt mellem grønne arealer – f.eks. Amager, Nørrebro/Bispebjerg og Vesterbro/Kongens Enghave</p>
<p>3. Tidsplan: <i>Angiv hvornår indsatsen igangsættes og hvornår den forventes afsluttet. Hvis indsatsen allerede eksisterer, oplys da hvornår den blev igangsat, samt om tidsplanen følges</i></p>	<p>Indsatsen med at etablere sammenhængende ruter har været i gang i en årrække forudsat det nuværende investeringsniveau fastholdes forventes PLUSnettet at være etableret i ca. 2020</p> <p><i>Grønne forløb og forbedret stipleje</i> Når midlerne forefindes, vil den første strækning på 3 km, kunne realiseres inden for et år. Der vil blive etableret grønne forløb, så længe der er politisk opbakning til indsatsen.</p>
<p>4. Økonomi <i>Redegør for det forventede årlige budget i indsatsens periode. Angiv om indsatsen finansieres via omstilling, eksisterende bevilling, eller kræver nyt budgetønske - herunder om der er afsat budgetmidler i B2012.</i></p>	<p>PLUSnet: Et sammenhængende net af høj kvalitet (jævnfør beskrivelse i Cykelstrategien) kan etableres for 450- 750 mio. kr., her af udgør udgiften til 6-8 ambitiøse genveje i form af cykelbroer/-tunneller de 150-250 mio. kr.</p> <p>Cykelsuperstier: Den samlede udgift for etablering af alle ruter i Københavns Kommune vil være omkring 200-375 mio. kr. Dette tal er inkluderet i de 450-750 mio. estimeret for Plusnettet.</p> <p>Grønne ruter: samtlige grønne cykelruter anlægges i den takt de bevilliges, og budgettet for etablering af planlagte ruter er mellem 450 og 650 mio. kr. De vigtigste ruter indgår som del af prisen for at etablere PLUSnettet.</p> <p>Grønne forløb og forbedret stipleje: For dele der hører under PLUSnet vil anlægsmidler falde under dette. Herudover kræves et nyt budgetønske. Anlæg: 3.6 mio. kr. pr. 3 km grønt forløb, Drift: 300.000 kr. pr 3 km grønt forløb, Drift: 2 mio. kr. årligt for stipleje.</p> <p>Fodgængernetværk: I budget 2012 er der ikke afsat penge til realisering af fodgængerruter, hvorfor der ikke bliver i gang sat særskilte fodgængerinitiativer i 2012. Dog arbejdes der på at indarbejde forgængerruter i eksisterende projekter, såsom helheds- og lokalplaner.</p>
<p>5. Ansvarlig kontaktperson: <i>(navn, stillingsbetegnelse, organisatorisk. enhed, mail og telefonnummer)</i></p>	<p>Anja Larsen, Programmedarbejder Cykelsekretariatet, Center for Trafik i TMF zl9x@tmf.kk.dk 33 66 34 49</p>

	Line Mortensen, CPN, linemo@tmf.kk.dk 3366 3327 Louise Banke Kristensen, CPN, loukri@tmf.kk.dk , 3366 3031
--	---

Indsats 1b) Flytte københavnernes korte bilture til cykling gennem målrettede indsats og oplysning i forbindelse med metrobyggeriet	
4-årigt mål for kritisk aktivitet	Andelen af voksne københavnere som lever et fysisk aktivt liv skal stige fra 74 til 82 % (I 2011 svarer det til 35.000 flere)
Kritisk aktivitet	Forbedre mulighederne for at gå og cykle i byen
Relevant indikator	Andelen der arbejder eller studerer i København, som tager cyklen til job eller uddannelse skal stige fra 35 % til 50 % (TMF)
Ansvarsfordeling for indsatsen:	Ansvarlig: Teknik- og Miljøforvaltningen Bidrager: Sundheds- og Omsorgsforvaltningen
1. Beskrivelsen af indsatsen: <i>Beskriv indsatsen, herunder hvilke aktiviteter der igangsættes, samt om der er tale om omstilling/driftsopgave eller udvikling/projekt</i>	Omstilling/driftsopgave:
	<p>Udvikling/projekt: Korte bilture, defineret som ture under 5 km, udgør et særligt potentiale for overflytning til cykling. Projektet vil i løbet af en 2-årig periode ved hjælp af en omfattende adfærds-kampagne søge at overflytte korte bilture til cykelture. Hovedfokus vil være på de oplevede og fysiske barrierer ved at skifte til cykel ved korte ture, som forventes at være mindre, jo kortere turen er. Denne adfærdsændring kan dog også fungere som en løftestang til et mere omfattende skift af transportvaner, der også indebærer overflytning af længere bilture, og der forventes derfor også en afledt effekt i forhold til længere ture i bil.</p> <p>Aktiviteter <i>Vidensindsamling</i> En kortlægning af eksisterende viden samt undersøgelser af omfanget og årsagerne til korte bilture, herunder også barrierer borgerne oplever for at erstatte korte ture i bil med ture på cykel.</p> <p><i>Udvikling af kampagnekoncept</i> Kampagneaktiviteterne får et bredt fokus med afsæt i borgerinvolvering:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. Information om omfanget og konsekvensen af de korte bilture, f.eks. socioøkonomiske, sundhedsmæssige og miljømæssige effekter b. Holdningsændring i forhold til korte bilture med inddragelse af borgerne selv c. Brug af alternative medier i byrummet, bl.a. i forlængelse af metro-byggeriet

	<p>(f.eks. levende cyklister på billboards og 'facere')</p> <ul style="list-style-type: none"> d. Koncept for transportvejledere ("rejsecoaches"), der hjælper borgerne til at ændre deres vaner e. Uddeling af hjælpemidler som motiverer til en ændring af transportmiddelvalg <p><i>Afholdelse af kampagne</i> Kampagnen vil tage udgangspunkt i Københavns unikke situation med det omfattende metrobyggeri, der inviterer til, at københavnernes lægger deres transportvaner om og i højere grad vælger cyklen til. Med baggrund i viden om større effekt ved en kontinuerlig indsats vil kampagnen blive afholdt omgange, først i 2012 og derefter gentaget i 2014 og erfaringer fra første kampagne vil blive brugt til at tilpasse kampagneelementerne i 2014.</p> <p><i>Uddeling af hjælpemidler</i> Kampagnen blive suppleret med konkrete hjælpemidler, der kan bidrage til at gøre cyklen relevant frem for bilen til de korte ture. Hjælpemidlerne udvælges på baggrund af brugernes specifikke oplevede barrierer for at cykle. Det kan fx være i form af bedre parkeringsforhold, bade faciliteter, uddeling af udstyr til måling af eks. sundhedseffekten og etablering af en gratis ladcykel-låneordning.</p>
<p>2. Målgruppe/område: <i>Beskriv kort den målgruppe samt evt. det geografiske område indsatsen retter sig imod, samt evt. hvor mange indsatsen sigter mod at nå</i></p>	<p>Målgruppe: Borgere der foretager ture på under 5 km i bil i Københavns kommune</p> <ul style="list-style-type: none"> - En fjerdedel af alle bilture i Københavns Kommune er i dag på under 5 km. - Ca. 21.000 personer med under 2 og 5 km tager i dag bilen til arbejde eller uddannelse i Københavns kommune. <p>Der er et stort potentiale for at overflytte begge disse typer af ture til cykel.</p> <p>Område: Indsatsen vil fokusere på hele Københavns kommune samt omegnskommuner.</p>
<p>3. Tidsplan: <i>Angiv hvornår indsatsen igangsættes og hvornår den forventes afsluttet. Hvis indsatsen allerede eksisterer, oplys da hvornår den blev igangsat, samt om tidsplanen følges</i></p>	<p>Projektet er 2-årigt og vil løbe fra 2012</p> <p>2012: Vidensindsamling, udvikling af koncept og pilotkampagne 2012/3: Adfærds kampagne og tiltag mod barrierer 2013: Midtvejsevaluering og justering af koncept 2014: Adfærds kampagne, tiltag mod barrierer og evaluering</p>
<p>4. Økonomi <i>Redegør for det forventede årlige budget i indsatsens periode. Angiv om indsatsen finansieres via omstilling, eksisterende bevilling, eller</i></p>	<p>Samlet budget er 5 mio. kr. TMF har i samarbejde med SUF fået en bevilling på 2 mio. kr. fra den statslige cykelpulje til projektet. Gennemførelse af projektet kræver egenfinansiering på 60%, svarende til 3 mio. kroner.</p> <p>OBS! Budgetmidler til egenfinansiering blev søgt i</p>

kræver nyt budgetønske - herunder om der er afsat budgetmidler i B2012.	B2012, men blev ikke bevilliget. Alternativ finansiering afsøges pt.
5. Ansvarlig kontaktperson: (navn, stillingsbetegnelse, organisatorisk. enhed, mail og telefonnummer)	Anja Larsen, Programmedarbejder Cykelsekretariatet, Center for Trafik i TMF zl9x@tmf.kk.dk 33 66 34 49

Indsats 1c) Sørge for at børn og unge har sikre gå- og cykelruter til skole og fritidsaktiviteter	
4-årigt mål for kritisk aktivitet	Andelen af unge i 7.-9. klasse, som lever et fysisk aktivt liv, skal stige fra 23 % til 30 % (I 2011 svarer det til 500 flere)
Kritisk aktivitet	Forbedre mulighederne for at gå og cykle i byen
Relevant indikator	Andelen af elever i 5. klasse, der cykler eller går til og fra skole hver eller næsten hver dag, skal stige (Afventer måltal fra Københavnerbarometeret - BUF)
Ansvarsfordeling for indsatsen	Ansvarlig: Teknik- og Miljøforvaltningen Bidrager: Børne- og Ungdomsforvaltningen
1. Beskrivelsen af indsatsen: Beskriv indsatsen, herunder hvilke aktiviteter der igangsættes, samt om der er tale om omstilling/driftsopgave eller udvikling/projekt	Omstilling/driftsopgave:
	Udvikling/projekt: Indsatsen er samlet under program Sikre Skoleveje 2009-12 (www.kk.dk/sikreskoleveje). Programmet har tre indsatsområder: anlæg af hastighedsdæmpende foranstaltninger omkring skoler og institutioner, udarbejdelse af trafikpolitik med skolerne og et nyt curriculum for færdselsundervisning, samt adfærdspåvirkning gennem kommunikation og kampagner. Programmet har et meget tæt samarbejde med bla. Børne- og Ungdomsforvaltningen, Rådet for Sikker

	<p>Trafik, politiet og Cyklistforbundet.</p> <p>Programmet fokuserer i arbejdet på, hvorledes børnene kan involveres og dermed få en stemme i de nærdemokratiske processer.</p> <p>Programmet har i dag (oktober 2011) et projektsamarbejde med ca. 70 af byens skoler og institutioner.</p>
<p>2. Målgruppe/område: <i>Beskriv kort den målgruppe samt evt. det geografiske område indsatsen retter sig imod, samt evt. hvor mange indsatsen sigter mod at nå</i></p>	<p>Målgruppe: Sikre Skolevejes mål er at gøre de københavnske børn i skole- og førskole alder til sikre, trygge og kompetente trafikanter. Vi ønsker, at 12-årige i København skal føle sig i stand til at færdes uden en voksen i trafikken. Programmets sekundære målgruppe er forældrene og deres tryghed.</p>
	<p>Område: Programmet dækker hele Københavns Kommune og henvender sig både til elever i offentlige og private skoler.</p>
<p>3. Tidsplan: <i>Angiv hvornår indsatsen igangsættes og hvornår den forventes afsluttet. Hvis indsatsen allerede eksisterer, oplys da hvornår den blev igangsat, samt om tidsplanen følges</i></p>	<p>Program Sikre Skoleveje er startet i 2009 og forventes afsluttet i første kvartal 2013.</p> <p>Programmets fremdrift følger tidsplanen. Forvaltningen arbejder i øjeblikket på en indstilling til Teknik- og Miljøudvalget om at forlænge programmet til og med 2015 og i denne forbindelse udvide programmets sigte til ligeledes at fokusere på sikkerhed og tryghed for børnene omkring byens fritidsfaciliteter.</p>
<p>4. Økonomi <i>Redegør for det forventede årlige budget i indsatsens periode. Angiv om indsatsen finansieres via omstilling, eksisterende bevilling, eller kræver nyt budgetønske - herunder om der er afsat budgetmidler i B2012.</i></p>	<p>Programmet er oprindeligt finansieret i Budget 2008 med en bevilling på 50 mio. kr. Dertil kommer en senere bevilling på 13.4 mio. kr. til projekter på Amager, samt 10 mio. kr. i Budget 2012.</p> <p>Forvaltningen arbejder på en indstilling, hvor en yderligere finansiering af programmet følger takten af kapacitetsudbygningen på skole og fritidsområdet.</p> <p>Programmet har desuden fået en delfinansiering på 1.3 mio. kr. af projektet; Cykler, natur, kunst og kultur gennem Vejdirektoratet statslige cykelpulje.</p>
<p>5. Ansvarlig kontaktperson: <i>(navn, stillingsbetegnelse, organisatorisk. enhed, mail og telefonnummer)</i></p>	<p>Janus Steen Møller, Programleder, Center for Trafik. janste@tmf.kk.dk. 3366 3172</p>

Indsats 2a) Etablere flere bevægelsesfremmende byrumsprojekter, herunder lommeparker, bevægelsesrum og legepladser til både børn og voksne, særligt i områder med langt til grønne arealer	
4-årigt mål for kritisk aktivitet	<p>Andelen af unge i 7.-9. klasse, som lever et fysisk aktivt liv, skal stige fra 23 % til 30 % (I 2011 svarer det til 500 flere)</p> <p>Andelen af voksne københavnere som lever et fysisk aktivt liv skal stige fra 74 til 82 % (I 2011 svarer det til 35.000 flere)</p>
Kritisk aktivitet	Indrette byen til leg og bevægelse
Relevant indikator	Andelen af københavnere, der er tilfredse med mulighederne for at bruge byens rum til udendørs motion lokalt, skal stige fra 68 % til 80 % (TMF)
Ansvarsfordeling for indsatsen:	Ansvarlig: Teknik- og Miljøforvaltningen
<p>1. Beskrivelsen af indsatsen: Beskriv indsatsen, herunder hvilke aktiviteter der igangsættes, samt om der er tale om omstilling/driftsopgave eller udvikling/projekt</p>	<p>Udvikling/projekt:</p> <p><u>Playspots:</u> Playspots er mindre permanente installationer, der skal placeres strategiske steder for at fremme leg og bevægelse i lokalmiljøet. Hensigten er, at få det legende frem i folk ved at skabe en række Playspots i byrummet, som skal fungere som bevægelsesfremmende elementer, der pirrer øjet og opfordrer til leg og bevægelse.</p> <p><u>Lommeparker:</u> Lommeparker er små, grønne oaser, der fungerer som lokale mødesteder. De er sundhedsfremmende på forskellig vis. F.eks. kan de rumme elementer der fremmer leg og bevægelse, uden at være en decideret legeplads. Men det er også et sted man kan finde ro i det grønne, midt i en pulserende storby.</p> <p><u>Legepladser:</u> Dele af byen mangler offentlige legepladser (f.eks. Sydhavnen) det foreslås derfor at der anlægges flere nye legepladser. I forvejen er byens legepladser meget populære og bruges flittigt af byens borgere.</p>

<p>2. Målgruppe/område: <i>Beskriv kort den målgruppe samt evt. det geografiske område indsatsen retter sig imod, samt evt. hvor mange indsatsen sigter mod at nå</i></p>	<p>Målgruppe:</p> <p><u>Playspots:</u> De eksisterende legepladser henvender sig primært til små og mellemstore børn, men der mangler steder der henvender sig til de unge og de voksne</p> <p><u>Lommeparker:</u> Alle</p> <p><u>Legepladser:</u> Små og mellemstore børn</p>
<p>3. Tidsplan: <i>Angiv hvornår indsatsen igangsættes og hvornår den forventes afsluttet. Hvis indsatsen allerede eksisterer, oplys da hvornår den blev igangsat, samt om tidsplanen følges</i></p>	<p>Område: De steder hvor der mangler grønne områder, samt bevægelses- og legefremmende byrum.</p> <p><u>Playspots:</u> Fra projektets opstart til indvielsen, går der ca. 1 år.</p> <p><u>Lommeparker:</u> Fra projektets opstart til indvielsen, går der ca. 2 år.</p> <p><u>Legepladser:</u> Fra projektets opstart til indvielsen, går der ca. 1½ år.</p>
<p>4. Økonomi <i>Redegør for det forventede årlige budget i indsatsens periode. Angiv om indsatsen finansieres via omstilling, eksisterende bevilling, eller kræver nyt budgetønske - herunder om der er afsat budgetmidler i B2012.</i></p>	<p><u>Playspot:</u> Anlæg: 1 mio. kr. <u>Lommepark:</u> Anlæg: 3-5 mio. kr. <u>Legeplads:</u> Anlæg: 1-2 mio. kr.</p> <p><u>Legepladser og playspots:</u> Der kræves et nyt budgetønske, da der ikke findes midler til nyanlægning af legepladser og playspots. (Det eksisterende projekt Plads til Leg omfatter kun istandsættelse)</p> <p><u>Lommeparker:</u> Der er afsat 2 mio.kr til lommeparker i 2012, så skal der anlægges flere lommeparker i fremtiden, kræver det et nyt budgetønske.</p>
<p>5. Ansvarlig kontaktperson: <i>(navn, stillingsbetegnelse, organisatorisk. enhed, mail og telefonnummer)</i></p>	<p><u>Lommeparker:</u> Line Mortensen, CPN, linemo@tmf.kk.dk 3366 3327</p> <p><u>Playspots og legepladser:</u> Louise Banke Kristensen, CPN, loukri@tmf.kk.dk, 3366 3031</p>

Indsats 4a) Mindske den trafikrelaterede luftforurening ved at fremme grøn mobilitet	
4-årigt mål for kritisk aktivitet	Andelen af voksne københavnere med positivt selv vurderet helbred skal stige fra 85 til 90 % (I 2011 svarer det til 10.000 flere)
Kritisk aktivitet	Skabe et byliv med renere luft (og mindre sundhedsskadelig støj)
Relevant indikator	<p>Mængden af kvælstofdioxid (NO₂) skal falde fra 56 µg /m³ til 40 µg /m³ (TMF)</p> <p>Forslag om at overveje støjindikator fra Miljømetropolen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Københavnerne skal kunne sove i fred for sundhedsskadelig støj fra gadetrafikken (Miljømetropolen, 2007) - Alle skoler og daginstitutioner må i dagtimerne kun være udsat for et lavt støjniveau fra trafikken (Miljømetropolen, 2007) <p>Der er tal for hvor mange boliger og institutioner, der er støjramte, hvis det er nødvendigt at kvantificere indikatorerne.</p>
Ansvarsfordeling for indsatsen:	Ansvarlig: Teknik- og Miljøforvaltningen
1. Beskrivelsen af indsatsen: <i>Beskriv indsatsen, herunder hvilke aktiviteter der igangsættes, samt om der er tale om omstilling/driftsopgave eller udvikling/projekt</i>	Omstilling/driftsopgave:
	<p>Udvikling/projekt: Handlingsplan for Grøn Mobilitet.</p> <p>Grøn mobilitet handler om at gøre det nemmere, sundere og mere effektivt at bevæge sig rundt i København – og at sikre, at alle har god mulighed for at vælge et grønt transportmiddel.</p> <p>Handlingsplanen omfatter en bred vifte af indsatser, som i samspil med hinanden handler om, at</p> <ul style="list-style-type: none"> - Udvikle København, så vilkårene for den grønne mobilitet styrkes yderligere gennem fysisk planlægning - Forbedre de grønne transporttilbud - Tilpasse vejsystemet til en mere bæredygtig trafikafvikling - Anvende information og påvirkning til at øge brugen af grønne transportformer - Bruge mobilitet som grobund for grøn vækst og innovation. <p>Hovedgrebene for en grønnere mobilitet er en</p>

	<p>kombination af trængselsafgifter, som sammen med udbygget kollektiv trafik, udbyggede cykelnetværk og en mulig østlig ringvej suppleres med en samlet indsatspakke for grøn mobilitet. Indsatspakken indeholder 24 initiativer, der kan sættes i gang i de kommende år, hvis der findes finansiering og lovhjemmel dertil.</p> <p>Initiativerne igangsættes ikke direkte med planen. Hvert enkelt initiativ kræver en politisk behandling med godkendelse af økonomi og implementering.</p> <p>Handlingsplanen linker over til en række langsigtede mobilitetsinitiativer i planen for CO2-neutral København 2025. Her udarbejdes forretningsplaner for cykelbyen, kollektiv trafik, e-mobilitet, alternative drivmidler, adfærdspåvirkning samt ITS (Intelligent Trafik Styring). Hovedformålet er at nedbringe CO2-udledning, men herved følger renere lokal luft, mindre støj og bedre muligheder for gang og cykling.</p>
<p>2. Målgruppe/område: <i>Beskriv kort den målgruppe samt evt. det geografiske område indsatsen retter sig imod, samt evt. hvor mange indsatsen sigter mod at nå</i></p>	<p>Målgruppe: Borgere i København, pendlere og besøgende</p> <p>Område: Kommunen bredt og omegnskommuner / regionen</p>
<p>3. Tidsplan: <i>Angiv hvornår indsatsen igangsættes og hvornår den forventes afsluttet. Hvis indsatsen allerede eksisterer, oplys da hvornår den blev igangsat, samt om tidsplanen følges</i></p>	<p>Udkast til Handlingsplan for Grøn mobilitet forventes politisk behandlet i TMU og ØU primo 2012. Offentlig høring primo 2012 og endelig politisk beslutning forår 2012.</p>
<p>4. Økonomi <i>Redegør for det forventede årlige budget i indsatsens periode. Angiv om indsatsen finansieres via omstilling, eksisterende bevilling, eller kræver nyt budgetønske - herunder om der er afsat budgetmidler i B2012.</i></p>	<p>Der indgår økonomiske overslag i planen og samlet indeholder planen 24 initiativer med investeringer for mellem 1,2 og 1,7 mia. kr. I disse investeringer indgår ikke udgifter til Østlig ringvej, udbygning af metro, letbaner, parkering i konstruktion og strøggadeombygninger.</p> <p>Finansiering og igangsætning af initiativer kræver budgetønsker for de kommende år.</p> <p>Der er ikke afsat budgetmidler i B2012.</p>
<p>5. Ansvarlig kontaktperson: <i>(navn, stillingsbetegnelse, organisatorisk. enhed, mail og telefonnummer)</i></p>	<p>Annette Kayser, Projektleder CTR, Trafikplan annkay@tmf.kk.dk 3366 3573</p>

Indsats 11a) Kortlægge de eksisterende indsatser i bydelene Amager, Nørrebro/Bispebjerg og Vesterbro/Kongens Enghave med særligt fokus på kultur og fritidstilbud, idrætstilbud samt tilbud, der understøtter beskæftigelses-, integrations-, social- og sundhedsområdet	
4-årige mål for kritisk aktivitet	<p>Andelen af unge i 7.-9. klasse, som lever et fysisk aktivt liv, skal stige fra 23 % til 30 % (I 2011 svarer det til 500 flere)</p> <p>Andelen af voksne københavnere som lever et fysisk aktivt liv skal stige fra 74 til 82 % (I 2011 svarer det til 35.000 flere)</p> <p>Andelen af voksne københavnere med positivt selv vurderet helbred skal stige fra 85 til 90 % (I 2011 svarer det til 10.000 flere)</p>
Kritisk aktivitet	<p>Integrere sundhed og mulighed for fysisk aktivitet i områdebaserede udviklingsprojekter, herunder boligsociale indsatser, helhedsplaner og områdefornyelser i bydele med stor ulighed i sundhed</p>
Relevant indikator	<p>Andelen af kortuddannede, der vurderer, at deres helbred er fremragende, vældig godt eller godt, skal stige (Afventer baseline og måltal fra Københavnerpuls - SUF)</p>
Ansvarsfordeling for indsatsen:	<p>Ansvarlig: Sundheds- og Omsorgsforvaltningen Bidrager: Teknik- og Miljøforvaltningen, Kultur- og Fritidsforvaltningen, Socialforvaltningen, Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen</p>
1. Beskrivelsen af indsatsen: <i>Beskriv indsatsen, herunder hvilke aktiviteter der igangsættes, samt om der er tale om omstilling/driftsopgave eller udvikling/projekt</i>	Omstilling/driftsopgave:
	Udvikling/projekt: <p><u>Plads til Leg:</u> (istandsættelse af offentlige legepladser i Københavns kommune)</p> <p><u>Lommeparker:</u> (anlæg af miniparker i hele København)</p> <p><u>Områdebaserede udviklingsprojekter:</u> Sundhed og mulighed for fysisk aktivitet integreres i de områdebaserede udviklingsprojekter. Her er bl.a. blevet igangsat:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Områdefornyelse Skt. Kjelds Kvarter: Sundhed og bevægelse er en integreret del af

	<p>kvarterplanen for områdefornyelsen i Skt. Kjelds Kvarter på ydre Østerbro. Kvarterplanen er blevet godkendt i BR og af Ministeriet for By-Bolig og Landdistrikter, der finansiere en del af indsatsen. Områdefornyelsen er derved nu klar til at gå i gang.</p> <p>2. Områdefornyelse på Centrale Vesterbro er i gang med at udarbejde deres Kvarterplan, som beskriver de kommende seks års arbejde i området. Kvarterplanen udarbejdes i tæt samarbejde med lokale aktører og kommunale medarbejdere fra alle forvaltningerne. Et væsentligt formål for områdefornyelsen er, at forbedre mulighederne for fysisk aktivitet for områdets beboere – særligt områdets mange børn og unge, og de udsatte beboere og brugere i området. Kvarterplanen skal godkendes af samtlige udvalg i kommunen og af Ministeriet for By-Bolig og Landdistrikter.</p> <p>3. Ny områdefornyelse i Fuglekvarteret i Bispebjerg. TMF har i samarbejde med de øvrige forvaltninger udarbejdet en ansøgning til ministeriet om to nye områdefornyelser i Bispebjerg. Områdefornyelserne vil bl.a. skabe mulighed for øget fysisk aktivitet blandt beboerne i området.</p> <p>4. Ny runde boligsociale helhedsplaner 2012-2014. De almene boligorganisationer er i samarbejde med Københavns Kommune i gang med at udarbejde planer for de kommende års boligsociale arbejde i de udsatte boligområder. De nye planer vil flere steder indeholde konkrete indsatser for at forbedre sundheden blandt beboerne. Indsatserne vil blive beskrevet i tæt samarbejde med de relevante kommunale medarbejdere fra SUF.</p>
<p>2. Målgruppe/område: <i>Beskriv kort den målgruppe samt evt. det geografiske område indsatsen retter sig imod, samt evt. hvor mange indsatsen sigter mod at nå</i></p>	<p>Målgruppe: <u>Plads til leg:</u> Vi sikre, at der bliver lavet legepladser for småbørn, mellemstore børn og unge i alle bydele</p> <p><u>Lommeparker:</u> Alle</p> <p><u>Områdebaserede udviklingsprojekter:</u> Målgruppen for områdefornyelserne er beboere og brugere i de afgrænsede udsatte byområder. Områderne er udpegede på baggrund af en række socioøkonomiske og fysiske indikatorer. Herudover er der på Vesterbro særligt fokus på de socialt udsatte</p>

	<p>borgere, der bor og færdes i området.</p> <p>De boligsociale indsatser er målrettet udsatte almene boligområder, som har en høj andel af beboere udenfor arbejdsmarkedet, med lav indkomst, enlige forsørgere mv.</p> <p>Område: <u>Plads til Leg:</u> Alle byens offentlige legepladser istandsættes, herunder også de ovennævnte bydele (2008-2012)</p> <p><u>Lommeparker:</u> Der er anlagt 2 lommeparker på Nørrebro (2009 og 2011) samt igangværende anlæg af lommeparker på Amager og Vesterbro (færdige i 2012)</p> <p><u>Områdebaserede udviklingsprojekter:</u> Der er områdefornyelser i områderne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Haraldsgadekvarteret (2006 -2012) - Skt. Kjelds Kvarter på ydre Østerbro (2010 – 2016) - Husum (2009 – 2015) - Centrale Vesterbro (2011 – 2017) - Sundholmskvarteret (2008 – 2014) - Gl. Valby (2009 – 2015) <p>Der er pt. boligsociale helhedsplaner i mere end 30 almene boligområder i København. Fremadrettet vil helhedsplanerne fra kommunens side blive koordineret og medfinansieret i seks større boligsociale fora. Udarbejdelse og godkendelse af disse, begynder ultimo 2011.</p>
<p>3. Tidsplan: Angiv hvornår indsatsen igangsættes og hvornår den forventes afsluttet. Hvis indsatsen allerede eksisterer, oplys da hvornår den blev igangsat, samt om tidsplanen følges</p>	<p><u>Plads til Leg:</u> Alle byens offentlige legepladser istandsættes, herunder også de ovennævnte bydele (2008-2012)</p> <p><u>Lommeparker:</u> Der er anlagt 2 lommeparker på Nørrebro (2009 og 2011) samt igangværende anlæg af lommeparker på Amager og Vesterbro (færdige i 2012)</p> <p><u>Områdebaserede udviklingsprojekter:</u> Områdefornyelserne løber i seks år (se ovenstående). Der er finansiering af de boligsociale helhedsplaner fra Landsbyggefonden til og med 2014.</p>
<p>4. Økonomi Redegør for det forventede årlige budget i indsatsens periode. Angiv om indsatsen finansieres via omstilling, eksisterende bevilling, eller kræver nyt budgetønske - herunder om der er afsat</p>	<p><u>Plads til Leg:</u> 4 x 16 mio. (2007 priser og ekskl. Pris og lønregulering) 4 x 1 fra investeringspuljen</p> <p><u>Lommeparker:</u> Odinsgade: 2 mio. kr. Lersø Park allé: 2 mio. kr. (indgik som en del af et større projekt med områdefornyelsen Haraldsgade på i alt 6</p>

<p><i>budgetmidler i B2012.</i></p>	<p>mio. kr) Litauens Plads: 5 mio. kr. Gadekærsvej i Gl. Valby: 6 mio. (3 mio. kr. fra TMF og 3 mio. kr. fra Områdefornyelsen Gl. Valby) Majporten: 2 mio. kr. Lommepark i 2012: 2 mio. kr.</p> <p><u>Områdebaserede udviklingsprojekter:</u> Områdefornyelserne finansieres af hhv. TMU og Ministeriet for By- Bolig og Landdistrikter.</p> <p>De boligsociale helhedsplaner finansieres af Landsbyggefonden (75%), Boligorganisationerne (12,5 %) og Københavns Kommune (12,5%).</p> <p>På budget 2012 blev der afsat 30 mio. kr. til medfinansiering af de boligsociale helhedsplaner til TMU.</p>
<p>5. Ansvarlig kontaktperson: <i>(navn, stillingsbetegnelse, organisatorisk. enhed, mail og telefonnummer)</i></p>	<p><u>Lommeparker:</u> Line Mortensen, CPN, linemo@tmf.kk.dk 3366 3327 <u>Plads til Leg:</u> Louise Banke Kristensen, CPN, loukri@tmf.kk.dk, 3366 3031 <u>Områdebaserede udviklingsprojekter:</u> Center for Bydesign, Kvarterudvikling. Sara Matikainen, fuldmægtig, Ad91@tmf.kk.dk, Tel. 33 66 32 19</p>

Indsats 11d) Indtænke muligheder for fysisk aktivitet og bevægelse i udenomsarealerne ved almennyttigt boligbyggeri	
4-årigt mål for kritisk aktivitet	<p>Andelen af unge i 7.-9. klasse, som lever et fysisk aktivt liv, skal stige fra 23 % til 30 % (I 2011 svarer det til 500 flere)</p> <p>Andelen af voksne københavnere som lever et fysisk aktivt liv skal stige fra 74 til 82 % (I 2011 svarer det til 35.000 flere)</p> <p>Andelen af voksne københavnere med positivt selv vurderet helbred skal stige fra 85 til 90 % (I 2011 svarer det til 10.000 flere)</p>
Kritisk aktivitet	Integrere sundhed og mulighed for fysisk aktivitet i områdebaserede udviklingsprojekter, herunder boligsociale indsatser, helhedsplaner og områdefornyelser i bydele med stor ulighed i sundhed
Relevant indikator	Andelen af kortuddannede, der vurderer, at deres helbred er fremragende, vældig godt eller godt, skal stige (Afventer baseline og måltal fra Københavnerpuls - SUF)
Ansvarsfordeling for indsatsen:	Ansvarlig: Teknik- og Miljøforvaltningen
1. Beskrivelsen af indsatsen: <i>Beskriv indsatsen, samt hvilke aktiviteter der igangsættes. Angiv om der er tale om omstilling/driftsopgave eller udvikling/projekt</i>	Omstilling/driftsopgave: På nuværende tidspunkt ikke aktuelt, at ændre praksis. Vil afhænge af resultaterne af projektet "Mere kvalitet i renoveringsprojekter med støtte fra Landsbyggefonden"
	Udvikling/projekt: <i>Det er en god idé, at tænke sundhed ind i de store friarealer i de almene boligområder, når disse alligevel renoveres.</i> <p>Teknik- og Miljøforvaltningen har netop i gang sat projekt "Mere kvalitet i renoveringsprojekter med støtte fra Landsbyggefonden", hvor det undersøges, hvordan kommunen tidligere kan komme ind i større renoveringssager og bidrage med positiv sparring. Projektet har blandt andet som målsætning at fremme aktivering af gårdrum og friarealer, herunder at introducere elementer med en bred appeal der inviterer til udendørs ophold og fysisk aktivitet. Som eksempler kan blandt andet nævnes motionsparker, nyttehaver, overdækkede legerum mv. Dermed vil projektet indirekte se på mulighederne for at fremme fysisk aktivitet og bevægelse i udenomsarealerne ved</p>

	<p>almennyttigt boligbyggeri</p> <p>Udfordringen er, at det skal være aktiviteter der har relationer til det almene, og dermed kan understøtte udeaktiviteter i bred forstand. Desuden er det en udfordring, at friarealforbedringer på de almene boligorganisationernes områder som udgangspunkt skal finansieres af beboerne selv, og dermed skal de i sagens natur selv ønske aktiviteterne.</p>
<p>2. Målgruppe/område: Beskriv kort den målgruppe samt evt. det geografiske område indsatsen retter sig imod, samt evt. hvor mange indsatsen sigter mod at nå</p>	<p>Målgruppe: Københavns almene boligorganisationer</p>
	<p>Område: Boligorganisationerne i Københavns Kommune</p>
<p>3. Tidsplan: Angiv hvornår indsatsen igangsættes og hvornår den forventes afsluttet. Hvis indsatsen allerede eksisterer, oplys da hvornår den blev igangsat, samt om tidsplanen følges</p>	<p>Projektet løber i perioden okt. 2011 – okt. 2012</p>
<p>4. Økonomi Redegør for det forventede årlige budget i indsatsens periode. Angiv om indsatsen finansieres via omstilling, eksisterende bevilling, eller kræver nyt budgetønske - herunder om der er afsat budgetmidler i B2012.</p>	<p>1. årsværk til gennemførelse af projektet. Midlerne er fundet ved omstrukturering i Center for Bydesign.</p>
<p>5. Ansvarlig kontaktperson: (navn, stillingsbetegnelse, organisatorisk. enhed, mail og telefonnummer)</p>	<p>Mads Gudmand-Høyer, Arkitekt, Støttet Byggeri, Center for Bydesign, ZK3E@tmf.kk.dk, 3366 1202</p>

Indsats 11e) Etablere flere faciliteter til idræt samt flere bevægelsesfremmende byrum i bydelene Amager, Nørrebro/Bispebjerg og Vesterbro/Kongens Enghave	
4-årigt mål for kritisk aktivitet	<p>Andelen af unge i 7.-9. klasse, som lever et fysisk aktivt liv, skal stige fra 23 % til 30 % (I 2011 svarer det til 500 flere)</p> <p>Andelen af voksne københavnere som lever et fysisk aktivt liv skal stige fra 74 til 82 % (I 2011 svarer det til 35.000 flere)</p> <p>Andelen af voksne københavnere med positivt selv vurderet helbred skal stige fra 85 til 90 % (I 2011 svarer det til 10.000 flere)</p>
Kritisk aktivitet	Integrere sundhed og mulighed for fysisk aktivitet i områdebaserede udviklingsprojekter, herunder boligsociale indsatser, helhedsplaner og områdefornyelser i bydele med stor ulighed i sundhed
Relevant indikator	Andelen af kortuddannede, der vurderer, at deres helbred er fremragende, vældig godt eller godt, skal stige (Afventer baseline og måltal fra Københavnerpuls - SUF)
Ansvarsfordeling for indsatsen:	Ansvarlig: Teknik- og Miljøforvaltningen (bevægelsesfremmende byrum) og Kultur- og Fritidsforvaltningen (idrætsfaciliteter)
1. Beskrivelsen af indsatsen: <i>Beskriv indsatsen, samt hvilke aktiviteter der igangsættes. Angiv om der er tale om omstilling/driftsopgave eller udvikling/projekt</i>	<p>Udvikling/projekt:</p> <p><u>Playspots:</u> Playspots er mindre permanente installationer, der skal placeres strategiske steder for at fremme leg og bevægelse i lokalmiljøet. Hensigten er, at få det legende frem i folk ved at skabe en række Playspots i byrummet, som skal fungere som bevægelsesfremmende elementer, der pirrer øjet og opfordrer til leg og bevægelse.</p> <p><u>Lommeparker:</u> Lommeparker er små, grønne oaser, der fungerer som lokale mødesteder. De er sundhedsfremmende på forskellig vis. F.eks. kan de rumme elementer fremmer leg og bevægelse, uden at være en decideret legeplads. Men det er også et sted man kan finde ro i det grønne, midt i en pulserende storby.</p> <p><u>Legepladser:</u> Dele af byen mangler offentlige legepladser (f.eks. Sydhavnen) det foreslås derfor at der anlægges flere nye legepladser. I forvejen er byens legepladser meget populære og bruges flittigt af byens borgere.</p>

	<p><u>Events:</u> <i>Bevægelsesfremmende events initieret af Københavns Kommune:</i> Idéen er, at en række medarbejdere på tværs af forvaltningerne dedikeres til at lave motionsevents i byens rum for forskellige målgrupper. Det kunne for eksempel være Fri dans i Ørsteds Parken, 20 minutters motion i frokostpausen i de grønne områder, motionsløb for børn etc..</p> <p><i>Events realiseret via puljemidler:</i> Idéen er, at lave en motionspulje, som borgerne kan søge. Midlerne støtter projekter, der fremmer fysisk aktivitet i det grønne. Projekterne skal altså være med til at sætte fokus på sundhed, motion og de grønne arealers eksistens og potentialer som rum for fysisk aktivitet. Det kunne for eksempel søges puljemidler til at instruere en række yogaworkshops for ældre, tilrettelæggelse og undervisning i for eksempel gymnastik i det grønne for mødre på barsel, Zumba-undervisning hver torsdag for alle i et grønt område eller tilrettelæggelse af en basketturnering i Sundbyvester Parken for Urbanplanens unge etc. Fælles for projekterne er, at de skal være offentligt tilgængelige, de skal kobles med byens grønne arealer, og så skal de medvirke til at øge Københavnernes livskvalitet og løfte sundheden for Københavnerne. Her er et stort potentiale for samarbejde på tværs af TMF og SUF.</p>
<p>2. Målgruppe/område: <i>Beskriv kort den målgruppe samt evt. det geografiske område indsatsen retter sig imod, samt evt. hvor mange indsatsen sigter mod at nå</i></p>	<p>Målgruppe: <u>Playspots:</u> De eksisterende legepladser henvender sig primært til små og mellemstore børn, men der mangler steder der henvender sig til de unge og de voksne <u>Lommeparker:</u> Alle <u>Legepladser:</u> små og mellemstore børn <u>Bevægelsesfremmende events initieret af Københavns Kommune og bevægelsesfremmende events (puljemidler):</u> Alle</p> <hr/> <p>Område: De steder, hvor der mangler grønne områder, samt bevægelses- og legefremmende byrum.</p>
<p>3. Tidsplan: <i>Angiv hvornår indsatsen igangsættes og hvornår den forventes afsluttet. Hvis indsatsen allerede eksisterer, oplys da</i></p>	<p><u>Playspots:</u> Fra projektets opstart til indvielsen, går der ca. 1 år. Lommeparker: Fra projektets opstart til indvielsen, går der ca. 2 år.</p>

<p>hvornår den blev igangsat, samt om tidsplanen følges</p>	<p><u>Legepladser:</u> Fra projektets opstart til indvielsen, går der ca. 1½ år.</p> <p><u>Bevægelsesfremmende events initieret af Københavns Kommune og bevægelsesfremmende events (puljemidler):</u> Fra projektets opstart til første event, går der ca. ½ - 1 år.</p>
<p>4. Økonomi Redegør for det forventede årlige budget i indsatsens periode. Angiv om indsatsen finansieres via omstilling, eksisterende bevilling, eller kræver nyt budgetønske - herunder om der er afsat budgetmidler i B2012.</p>	<p><u>Playspots:</u> Anlæg: 1 mio. kr. <u>Lommepark:</u> Anlæg: 3-5 mio. kr. <u>Legeplads:</u> Anlæg: 1-2 mio. kr. <u>Bevægelsesfremmende events:</u> ½-1 mio. kr.</p> <p><u>Legepladser og Playspots:</u> Da der ikke findes midler til nyanlæggelse af legepladser og playspots, kræves et nyt budgetønske. (Det eksisterende projekt Plads til Leg omfatter kun istandsættelse af byens offentlige legepladser.) <u>Lommeparker:</u> Der er afsat 2 mio.kr til lommeparker i 2012, så skal der anlægges flere lommeparker i fremtiden, kræver det et nyt budgetønske. <u>Bevægelsesfremmende events (puljemidler):</u> Da puljemidlerne til bevægelsesfremmende events ikke findes, kræves et nyt budgetønske.</p>
<p>5. Ansvarlig kontaktperson: (navn, stillingsbetegnelse, organisatorisk. enhed, mail og telefonnummer)</p>	<p><u>Lommeparker:</u> Line Mortensen, CPN, linemo@tmf.kk.dk 3366 3327 <u>Playspots, legepladser og events:</u> Louise Banke Kristensen, CPN, loukri@tmf.kk.dk, 3366 3031</p>